

5. nedeľa po Zjavení, 6.2.2022, VP

Niekoľko myšlienok ... Premenenie Ježiša

Lukáš 9,28-36

Así o osem dní po týchto rečiach vzal so sebou Petra, Jána a Jakuba a vystúpil na vrch modliť sa. ²⁹ Keď sa modlil, premenila sa Mu tvár a odev zaskvel sa Mu bielobou. ³⁰ A hľa, zhovárali sa s Ním dvaja mužovia: Mojžiš a Eliáš, ³¹ a zjavení v sláve, hovorili o Jeho smrti, ktorú mal podstúpiť v Jeruzaleme. ³² No Petra a tých, čo boli s Ním, premohol spánok, a keď sa prebudili, videli Jeho slávu a tých dvoch mužov, ktorí stáli s Ním. ³³ Keď títo odchádzali od Neho, povedal Peter Ježišovi: Majstre, dobre nám je tu. Urobme tri stánky: jeden Tebe, jeden Mojžišovi, jeden Eliášovi; nevedel totiž, čo hovorí. ³⁴ Keď toto hovoril, povstal oblak a zastrel ich. A báli sa, keď vchádzali do oblaku. ³⁵ A z oblaku zaznel hlas: Toto je môj vyvolený Syn; Jeho poslúchajte. ³⁶ Keď hlas ešte znel, spozorovali, že Ježiš je sám. A oni zmĺkli a v tých dňoch nepovedali nikomu ani slovo o tom, čo videli.

Niekoľko myšlienok k dnešnému prečítanému textu.

Správu o Premenení Pána Ježiša Krista máme v Novej zmluve, v evanjeliách Matúša, Marka a Lukáša spomenutú celkom trikrát. Z toho môžeme usudzovať, že pre prvotných kresťanov, prvotnú cirkev, to bola veľmi podstatná a dôležitá správa a skutočnosť.

Pán Ježiš sa pred apoštolmi premenil len niekoľko dní po tom, ako po prvýkrát predpovedal svoje utrpenie a smrť. Hovoril im o nepríjemnej a bolestnej stránke svojho poslania. No napriek tomu, že Peter vyznal: „**Ty si Syn Boha Najvyššieho**“, bolo pre nich ťažké pochopiť utrpenie a prijať smrť svojho Majstra a Učiteľa. Okamih premenenia má otvoriť učeníkom oči, aby uvideli, kto je v skutočnosti ich Majster.

Zobral so sebou Petra, Jakuba a Jána, prvých učeníkov, ktorých si povolal, apoštolov, vedúcich prvého cirkevného zboru a budúcich svedkov svojej slávy.

Išli na vysoký vrch, do samoty. Je to typické miesto stretnutia človeka s Bohom. Božie Slovo nám ponúka množstvo takýchto stretnutí. Tým, že Pán Ježiš s apoštolmi vystúpil na vrch, je celá udalosť Premenenia vyňatá zo sveta prirodzenej skúsenosti a odohráva sa v Božom priestore. A čo viac – touto udalosťou premenenia sme aj my pozvaní do Božieho priestoru, na miesto Premenenia.

Ako píše evanjelista Lukáš, **Ježiš sa pri modlitbe premenil.** Jeho tvár sa premenila a odev sa Mu zaskvel belobou. Nejde o obyčajnú premenu, ani o obyčajnú bielu farbu odevu. Dnes, kto si zaplatí plastického chirurga, môže zmeniť svoju vizáž, svoju tvár, no nezmení to, čo tá tvár odráža z jeho vnútra. Ježišova premena nespočívala v zmene jeho tváre, ale v tom, že zrazu bol skutočným Bohom a odrážala to Jeho tvár i celý postoj tela. Podobne, bielu farbu môžeme dnes vidieť na každom kroku, no keď sa Ježišov odev zaskvel belobou, zjavoval Ježišovu svätosť a bezhriešnosť, ako aj to, že nepochádza z tohto sveta. Žiaril nebeskou slávou.

Zhovárali sa s Ním dvaja mužovia – Mojžiš a Eliáš. Je ťažké povedať, prečo sú pri premenení títo dvaja mužovia. Isté je, že Mojžiš a Eliáš sú považovaní za nanebovzatých prorokov (2Kr 2, 1 – 14), ktorých Pán Boh nechá opäť prísť na svet ako predchodcov Mesiáša (Sir 48, 9.12, Mal 3, 1.23n). Obaja sa rozprávajú s Ježišom. o Jeho utrpení, a smrti, ktorú mal podstúpiť v Jeruzaleme.

Peter, Jakub a Ján boli určite zaskočení tým, čo videli. Aj keď čítame, že počas čakania zaspali (potrebovali si oddýchnuť), predsa len mali možnosť uvidieť Božiu slávu a s ňou aj svojho Učiteľa a Majstra celkom v inom svetle – vo svetle Jeho vlastnej božskosti. **Zakúsili**

nebeské kráľovstvo. Boli ohromení a cítili sa veľmi dobre, preto Peter povedal: „**Dobre je nám tu. Urobme tri stánky**“ (Mt 17, 4). Postaviť stan znamená usadiť sa, prestať kráčať, zastaviť sa. Bolo im dobre a chceli zostať.

Aby učenici nepodľahli tomu „pokušeniu“ zostať, **zahalil ich oblak**, znak Božej prítomnosti, šechína (Gn 9, 13n, Ex 16, 10, Sd 5, 4n) a bolo počuť hlas: „**Toto je môj vyvolený Syn, Jeho poslúchajte.**“ A poslúchať Božieho Syna, znamená neostať stáť. Pán Ježiš nehovorí o tom, že máme ostať stáť v Jeho blízkosti a v Jeho sláve, ale že máme vziať na svoje plecia svoj kríž a nasledovať Ho. Nasledovať Ho až do posledných končín zeme.

Prvotná Cirkev túto udalosť prijala, lebo v nej videla dôkaz, že Pán Ježiš okrem pozemského patrí aj do nebeského sveta. Že je naozaj Syn človeka i Syn Boží. Videla, že v Ňom prišla na zem Božia sláva a moc. Toto vedomie bolo veľmi dôležité pri zvestovaní evanjelia. Ap. Peter sa na túto udalosť odvoláva, keď vo svojom druhom liste píše: „**Veď sme nasledovali vymyslené báje, keď sme vás oboznamovali s mocou a príchodom nášho Pána Ježiša Krista, ale boli sme očitými svedkami Jeho velebnosti, keď prijal česť a slávu od Boha Otca a z velebnej slávy Mu zaznel takýto hlas: Toto je môj milovaný Syn, v ktorom som našiel zaľúbenie! Tento hlas sme počuli prichádzať z neba my, ktorí sme boli s Ním na svätom vrchu. Tým pevnejšie je prorocké slovo, ktoré máme.**“ (2Pt 1, 16-19).

Táto udalosť Premenenia aj nás dnes pozýva, aby sme vystupovali do Božej blízkosti a boli tak každý deň svedkami Jeho slávy. Ak nemáme dnes byť cirkvou, ktorá hovorí a rozpráva báje, a vymyslené príbehy, potrebujeme prežiť nádherný moment premenenia v Božej blízkosti. Zažiť úžas z poznania, kým náš Majster a Učiteľ je. Poznať, že je Synom najvyššieho Boha a toto poznanie si hlboko uložiť vo svojom srdci.

Táto udalosť zároveň pomáha veriacemu kresťanovi pochopiť, ako nerozumne reaguje každý, kto by chcel v okamihu spoznania toho, kým Ježiš je, ostať stáť. Zadržať ten okamih šťastia a neodísť z neho. Skutočnosť, že s Pánom Ježišom prišlo na zem Božie kráľovstvo, poznanie, že On je živý, svätý a jediný Boh, neznamená nič nerobenie pre nás. Práve naopak, v úžase z tohto poznania musíme ísť do celého sveta a činiť Mu učeníkov zo všetkých národov sveta.

Podme, vstúpme aj teraz do Božej blízkosti, vstúpme spolu na vrch Premenenia, budme vo sviatosti VP svedkami Ježišovej slávy a dotknime sa Jeho svätosti. A potom, objatí Jeho velebou a láskou, choďme, zvestujme evanjelium celému svetu a robme Mu učeníkov zo všetkých národov zeme. Amen.

POZNÁMKY K TEXTU:

9:28 „asi osem dní po týchto výrokoch“ Paralela v Mk 9:2 má „šesť dní“. Dôvodom tohto rozdielu je jedna zo záhad, prečo Boh dovolil napísať štyri evanjeliá, ktoré sa nezhodujú v chronológii, postupnosti alebo detailoch! Tieto rozdiely sú dôvodom, prečo je výraz „neomylný“ nevhodným ADJEKTÍVOM pre Písmo. Ktoré zo štyroch evanjelií je historicky presné? Všetky sú pravdivé, ale ide o východné a staré, nie západné a moderné literárne správy.

Jedna teória o Markových „šesť dňoch“ hovorí, že spája túto udalosť s Exodom. 24:12-18.

- „**vystúpil na vrch a modlil sa**“ - Zdá sa, že kontext robí z hory Hermon tú najlepšiu možnosť (Mt 16 v Cézarei Filipovej). Tradícia z nekánonického *evanjelia podľa Hebrejom* potvrdzuje horu Tábor. Vo štvrtom storočí sa rozšírila tradícia, že Tábor bol tiež horou pokušenia a premenenia.

Len Lukáš spomína „**modliť sa**“. Ježišov modlitebný život je opakujúcou sa témou Lukášovho evanjelia. Rozhodujúca je modlitba.

9:29 Ďalšie dve synoptické evanjeliá (Mt 17:1-11; Mk 9:2-8) opisujú tú istú udalosť gréckym výrazom *metamorphoÅ*, čo znamená premeniť, zmeniť vonkajšiu formu. Pavol to metaforicky používa o zmene kresťanov v Ríme. 12:2; 2 Kor. 3:18. Lukáš jednoducho opisuje výbuch žiarivej slávy (Mk 9:3) spojený s Ježišovým stretnutím s dvoma SZ vodcami.

9:30 „Mojžiš a Eliáš“ Zjavne to boli dve eschatologické SZ postavy (porov. Deuteronomium 18 a Malachiáš 3-4) alebo tí, ktorí mali nezvyčajnú smrť a ich telá sa nikdy nenašli. V judaizme neexistuje žiadny dôkaz, že Mojžiš a Eliáš reprezentovali časti Zákona a Prorokov hebrejského kánonu. Mali povzbudiť Ježiša a diskutovať o Jeho nadchádzajúcom ukrižovaní a vzkriesení (Lk 9:31).

9:32 „No Petra a tých, čo boli s Ním, premohol spánok“ Doslova je to „boli zaťažení“ spánkom. Ako keby na nich dosadla únava zo všetkého, s čím sa stretávali, čo počuli, čo prežívali v prítomnosti Pána Ježiša. Táto skúsenosť je veľmi podobná tomu, čo sa stalo v Getsemanskej záhrade (Mt 26:43).

„**Videli Jeho slávu**“ Toto bol jeden z cieľov tejto udalosti. Postupne im začalo svitať, kým On je!

9:33 Peter bol veľmi impulzívny a často hovoril impulzívne. Pojem „stany“ sa vzťahuje na listnaté búdky, ktoré boli vyrobené na krátke bývanie počas sviatku stánkov.

Peter si chcel túto slávnú chvíľu udržať. Kto by nebol?! Dolu v údolí ich však bolo treba a my dnes ich potrebujeme tiež.

9:34 „oblak“ Pravdepodobne, a všetko na to aj ukazuje, že oblak súvisí so slávou *Shekinah* v SZ (2M 13:21,22; 14:19,20,24; 16:10; 19:9,16; 24: 15,16,18; 40:34-38; Num. 9:15-23), čo predstavuje samotnú prítomnosť Hospodina, Najvyššieho Boha. V NZ je to vidieť niekoľkokrát.

1. pri Ježišovom krste
2. pri premene
3. pri vzostupe
4. pri Ježišovom návrate pri druhom príchode (1Tes 4:13nn)

â–£ „**povstal oblak a zastrel ich**“ Toto je presne to isté slovo, ktoré sa používa o Duchu, ktorý zostúpil na Máriu a zatienila ju moc Najvyššieho pri počatí Ježiša (Lk 1:35). Opisuje to úžasný duchovný zážitok!

9:35 „A z oblaku zaznel hlas“ Tento druh udalosti, Božieho hovorenia z oblaku, nebol ojedinelý. Rabíni to nazývali *Bath-kol*. V medzibiblickom období to bola tradícia, ako poznať a potvrdzovať Božiu vôľu.

⚡ **„Toto je môj vyvolený Syn; Jeho poslúchajte“** Tento Otcov výrok je v synoptických evanjeliách zaznamenaný tromi rôznymi spôsobmi.

1. Marek: " Toto je môj milovaný Syn: Jeho poslúchajte;!" (Marek 9:7)
2. Matúš: " Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo; Jeho poslúchajte (Mat. 17:5)

Spoločným prvkom všetkých troch správ z evanjelií je: "Počúvaj Ho!" (PRÍTOMNÝ AKTÍVNY IMPERATÍV, množné číslo). Toto môže byť narážka na jeden mesiášsky úryvok z 5M 18:15. Poslušnosť Božiemu Synovi je to, čo od nás požaduje Hospodin. Odmenou je úžas vyvolaný poznaním toho, kým Ježiš je a naša vnútorná premena, ktorá nás núti konať to, čo od nás Ježiš požaduje.

9:36 Táto skúsenosť bola taká úžasná, že:

1. nekládli Ježišovi žiadne otázky, zrazu im bolo všetko jasné
2. nepovedali to nikomu, ani ostatným učeníkom, až do vzkriesenia